

MINISTERIET FOR GRØNLAND

Den 18. februar 1976.

Finansudvalget har ved skrivelse af 6. februar 1976, bil. 9.12. i fortsættelse af ministerens samråd med udvalget samme dato, anmodet om en redegørelse vedrørende det rådgivende samfundsforskningsudvalgs virksomhed, herunder specielt styringen af mineundersøgelsen i Umanaq, Grønlandsrådets vurdering heraf samt de til undersøgelsen knyttede udgifter.

Siden 1956 har Ministeriet for Grønland over sine bevillinger iværksat samfundsvidenskabelige undersøgelser med det formål at følge virkningerne af det omfattende reformprogram, der indledtes i Grønland i begyndelsen af 1950'erne.

Det nuværende rådgivende udvalg for samfundsforskningen i Grønland blev nedsat i 1969. Udvalget mødtes første gang den 4. marts 1970 og har til dato holdt 58 møder.

Udvalget har til opgave at tilrettelægge program for den forskning, der finder sted under Ministeriet for Grønlands bevillingsområde, og som skal være til støtte for det offentlige planlægning af udviklingen i Grønland.

Udvalget skal endvidere finde frem til forskere, der skønnes kvalificerede til at udføre større forskningsopgaver, samt føre tilsyn med denne forskning.

Endelig har udvalget til opgave at holde sig orienteret om, hvilke samfundsvidenskabelige projekter der i øvrigt måtte være i gang i Grønland, samt søge at koordinere igangværende forskningsprojekter.

Den igangværende undersøgelse af de sociale virkninger af minedriften i Umanaq distrikt påbegyndtes i 1975 på anbefaling af det grønlandske landsråd. Den indledende undersøgelse afsluttes i efteråret 1976.

Ved forskningsprojektets start nedsatte udvalget en styregruppe med det formål i samarbejde med forskerne at afstikke de nærmere retningslinjer for projektets gennemførelse og afslutning. Styregruppen skal sikre, at den igangværende undersøgelse bliver rimeligt bredt anlagt samt koordineres med andre relevante samfundsvidenskabelige projekter. Styregruppen skal endvidere bistå forskerne med adgang til nødvendigt sagsmateriale samt vejlede forskerne med hensyn til den afsluttende rapports udformning på baggrund af en løbende skriftlig og mundtlig orientering fra forskerne.

Ved årsskiftet 1975-76 udtalte et par af forskerne sig til den grønlandske radio og pressen om nogle af de forhold, man mente at have fået fremdraget ved første del af undersøgelsen i efteråret 1975.

På denne baggrund fandt styregruppen sig foranlediget til at indkalde forskerne til et møde for at drøfte det passerede. Dette møde fandt sted den 23. januar 1976, og de pågældende forskere blev herunder foreholdt det uheldige i, at de havde udtalt sig til pressen om enkeltresultater af undersøgelsen, forinden en samlet rapport var afleveret til ministeriet. Styregruppen mødes igen den 4. marts 1976 for at fastlægge retningslinjerne for den fremtidige offentliggørelse af undersøgelsens resultater.

På Grønlandsrådets møderække i Søndre Strømfjord den 13.-16. januar 1976 blev fra flere medlemmers side rejst skarp kritik af de pågældende forskere på grund af et interview i dagbladet „Information“. Medlemmerne blev orienteret om, at styregruppen var indkaldt for at drøfte sagen, og der blev fra ministeriets side givet tilsagn